

Predmet: Čelebić – optuženi Samir Hondo

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Poslovni broj predmeta: K-Po2 8/13

Broj optužnice: KTO br. 6/13

Optužnica podignuta: 17.05.2013.

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

Glavni pretres: 20.09.2013.

Izveštaj: Marina Kljaić, posmatrač FHP-a

Ispitivanje svedoka Rajka Đorđića

Svedok je do početka rata u BiH živeo u Konjicu. Po izbijanju oružanih sukoba otišao je u rodno selo Bradinu, gde se priključio lokalnoj teritorijalnoj odbrani koju je organizovalo srpsko stanovništvo. U to vreme u Konjicu, koji je kontrolisala Armija BiH, protiv njega je, kao nekadašnjeg rezervnog starešine JNA, bila pokrenuta velika medijska kampanja u kojoj je predstavljan kao četnički vojvoda koji će iz Bradine napasti Konjic. Zarobljen je 30.05.1992. godine na planini Treskavici sa grupom od 25 saboraca i doveden u logor Čelebići. U logor su dovedene i njegova supruga, majka, sestra i strina, koje su puštene nakon 20 dana, dok je on razmenjen tek 17.12.1993. godine. Prilikom dolaska u Čelebiće sačekao ih je špalir stražara koji su ih tukli, a posebno njega. Prvo je bio zatvoren u objektu koji su zvali „devetka“. To je bio hodnik koji je vodio do nekadašnjeg atomskog skloništa, dužine oko 30 metara, a širine metar i po, u kojem su bila smeštena 42 logoraša. Među njima su bili Desimir, Boro, Momir i Dragan Mrkajić, Željko Milošević. Stražari su ih svaki dan izvodili i tukli, a takođe su noću prozivali logoraše koje su izvodili i tukli. Seća se da su ih tukli sledeći stražari: braća Macići, Nuhići, Dedići, Edo Variškić, Zajko Čandžić, Nermin Žilić, Kemal Mrndžić, zatim stražari zvani „Kravar“, „Zenga“, „Šok“, kao i Hazim Delić. Bio je izložen i psihičkoj torturi jer su mu govorili da su mu silovali suprugu i ćerku koja je tada imala samo 9 godina. Logoraše koji su bili u „devetki“ odvodili su u šaht. Prvi put su u šaht odvedeni 10.06.1992, nakon što su ih vodili na ispitivanje. U šaht koji je dubok oko tri, a širok oko dva metra uvedeno je 16 logoraša, nakon čega je zatvoren, pa su zbog nedostatka vazduha počeli da se guše. Kada su ih izveli iz šahta, video je da je dovedena druga grupa, ali ga je upravnik logora vratio i sa tom grupom u šaht. Zbog nedostatka vazduha ljudi su gubili svest, a on je iscepao sa sebe svu odeću, a da toga nije bio svestan. U kasnijem periodu, u šaht su zatvarani samo on, Desimir Mrkajić i Željko Milošević. Odvođenja u šaht bila su uvek posle ispitivanja. Više puta je odvođen i zatvaran u manji šaht u kojem je na dnu bila voda. Za vreme boravka u logoru, u dva navrata, u periodu od 15.06. do 07.07.1992. godine, dolazile su da ih snimaju neke arapske televizije. Crveni krst je prvi put došao u Čelebić tek u avgustu 1992. godine. Pre njihovog dolaska u logoru su se desila sva ubistva i izgladnjivanja logoraša. Dnevno su dobijali samo po 1/18 hleba. Predstavnicima Crvenog krsta ispričali su kakav tretman imaju, a odmah po njihovom odlasku, u „devetku“ je došao Hazim Delić sa nekoliko stražara pa su logoraše bukvalno izgazili, jer su zbog skućenog prostora mogli jedino da ih udaraju nogama i gaze. Dok je bio u Čelebiću, nije čuo za ime Samir Hondo, niti ga poznaje.

Ispitivanje svedoka Bore Mrkajića

U logor Čelebić doveden je zajedno sa Gojkom i Radoslavom Mrkajićem, kao i Sretenom Zelenovićem 01.06.1992. godine. Smešten je u objekat zvani „devetka“ u kojem je zatekao ljude iz Bradine, među njima i Rajka Đorđića, koji su bili pretučeni. Premlaćivanja logoraša su bila svakodnevna, a najviše su ih tukli Delić, Landžo, Kemal Mrndžić, optuženi, braća Macići i čuvar zvani „Kravar“. Sa jednom grupom logoraša bio je zatvoren u šaht. Prilikom ulaska u šaht tukli su ih stražari, među kojima je bio i optuženi. Kada je logor posetio Crveni krst, oterali su stražare i razgovarali sa logorašima, a vođa tima je rekao da do sada nije video goru ćeliju od „devetke“. Nakon odlaska Crvenog krsta, svi logoraši iz „devetke“ su pretučeni. Udarali su ih nogama u grudi Delić i stražar Fočak, koji su ušli u objekat, a posle su ih izveli i tukli su ih i drugi stražari, među kojima i optuženi. Za vreme boravka u logoru pretučen je tri puta, a svaki put je u grupi stražara koja ga je tukla bio i optuženi. Milenko Kuljanin mu je pričao da je i njega tukao optuženi.

Izvršeno je suočenje svedoka i optuženog, kojom prilikom je svedok kategorički tvrdio da ga je optuženi tukao, dok je optuženi optuživao svedoka da je, po nagovoru Zorana Đorđića, dao lažni iskaz.

U nastavku dokaznog postupka prikazan je TV zapis sa CD-a označenog kao broj 2, i to deo pod nazivom „Specijalni vod Konjic“ na kojem se vide pripadnici Armije BiH i deo pod nazivom „Crno na bijelo Čelebići“ na kojem se vide upravnik logora Čelebići Zdravko i njegov zamenik Hazim Delić, kao i svedok Rajko Đorđić.